

Ropažu
novads

Iepazīt Somijas pieeju speciālās izglītības jomā

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 07.07.2023.

**Līdzfinansē
Eiropas Savienība**

2022./2023. mācību gadā Ulbrokas pirmsskolas izglītības iestādē "Pienenīte" tiek īstenots programmas Erasmus+ projekts Nr. 2022-2-LV01-KA122-SCH-000097055 "Viena pirmsskola visiem". Viens no šī projekta uzdevumiem ir pedagogu profesionālās kompetences pilnveide – paplašināt un pilnveidot zināšanas un prasmes par vispārējās pirmsskolas izglītības programmas īstenošanas iespējām ārā vidē, akcentējot vides izglītības nozīmi, kā arī par darbu ar speciālās pirmsskolas izglītības programmas izglītojamajiem un iekļaujošās izglītības vērtību nostiprināšanas iespējām savā iestādē.

Projekta ietvaros jūnija sākumā PII "Pienenīte" komanda – Lelde Sturme, Kristīne Koponāne, Gita Zeiliša un Ingrīda Pārupe piedalījās profesionālās pilnveidesursos Somijā "The Finnish Approach to Children with Special Needs: Promoting Learning and

Growth" ("Somijas pieeja bērniem ar īpašām vajadzībām: mācīšanās un izaugsmes veicināšana").

Kursi notika Somijas ziemeļu reģiona „galvaspilsētā” Oulu, kuru mēdz dēvēt arī par studentu pilsētu, jo tajā ir divas augstskolas, kurās mācās studenti arī no citām valstīm. Pilsēta atrodas pie Oulujoki upes ietekas Botnijas līcī un ir lielākā pilsēta Somijas ziemeļu daļā. Uz Oulu no Helsinku lidostas un atpakaļ bija jāmēro garš ceļš. Dalībnieces izvēlējās videi draudzīgu transporta līdzekli – vilcienu, kas bija moderns, komfortabls un visām vajadzībām pielāgots.

Par piedzīvoto un redzēto Somijā stāsta kursu dalībnieces:

“Skolotāja profesija ir viena no prestižākajām profesijām valstī. Lai tiktu augstskolā Somijā, pedagogu studiju programmā, ir jāiztur liels atlases konkurss, bet, lai kļūtu par skolotāju, ir jāmācās septiņi gadi un jāiegūst profesionālais maģistra grāds. Somijas izglītības sistēma ir balstīta uz uzticību un atbildību. Lielāko daļu izglītības iestāžu finansē valsts, bet pamata un vidējās izglītības iestādes līdzfinansē arī pašvaldības. Izglītības iestādes finansējumu izlieto pēc saviem ieskatiem, arī mācību darba organizācijas modeļi var būt dažādi. Valstī nav institūcijas, kas speciāli kontrolētu izglītības iestādes, tās strādā elastīgi katra veidojot savu darba modeli, bet tajā pašā laikā ļoti atbildīgi un profesionāli. Audzēkņu vecāki ļoti ciena un respektē skolotājus un viņu darbu.

Šī bija jauniem iespaidiem un zināšanām piesātināta nedēļa, galvenokārt pateicoties profesionālajai kursa lektorei Mari Tähjännjoki, kas iesaistīja mācību procesā un patiesi iedvesmoja katru tā dalībnieci ne tikai sniedzot zināšanas, bet arī daloties savā pieredzē, kas iegūta praktizējot kā speciālajam pedagogam jau vairāk nekā 20 gadus.

Kursos piedalījās dalībnieki no četrām valstīm – Polijas, Latvijas, Horvātijas un Nīderlandes. Katras valsts pārstāvji pastāstīja arī par to kā viņu valstī ir veidota un tiek nodrošināta atbalsta sistēma speciālajā izglītībā, savukārt Mari iepazīstināja mūs ar Somijas izglītības sistēmas modeli, kurā galvenās vērtības, pamatnostādnes tiek definētas šādi: “Ikvienam bērnam ir tiesības uz izglītību. Katram bērnam ir tiesības saņemt tieši viņam nepieciešamo atbalstu mācību procesa laikā. Uzmanība tiek koncentrēta uz mācīšanos nevis mācīšanu.”

Iepazināties ar trīs soļu bērnu (skolnieku) atbalsta sistēmu, kura tiek praktizēta visās skolās Somijā. Šajā atbalsta nodrošinājumā saskatījām vairākas līdzības ar to, kā nepieciešamais atbalsts bērniem ar dažāda veida grūtībām tiek nodrošināts arī mūsu valstī, mūsu novadā un iestādē - PII “Pienenīte”.

Uzzinājām to, kādas darba metodes izmanto Somijas skolotāji darbā ar bērniem ar sociāli emocionālajiem un mācību traucējumiem. Diskutējām par dažādām pieejām un secinājām to, ka aiz katras bērna agresīvas darbības slēpjas vajadzības, kas veicina šādu uzvedību. Ļoti vērtīgi bija metodiskie ieteikumi - 20 soļi, ko var izmantot katrs skolotājs, sniedzot intensīvāku atbalstu audzēkņim ar sociāli emocionālajiem traucējumiem, pirms tiek piesaistīts speciālais pedagogs. Ļoti svarīgs ir mācību vides iekārtojums, individuālais atbalsts, uzdevumu diferencēšana, garāks uzdevumu izpildes laiks un sadarbība skolotāju starpā.

Mācību laikā nostiprinājām un papildinājām savas zināšanas gan saistībā ar dažādu mācīšanās grūtību atpazīšanu bērniem, gan atbalsta pasākumiem, kurus pedagogi, speciālie pedagogi u.c. speciālisti var sniegt. Daloties pieredzē, stiprinājām savu pārliecību par savstarpējās sadarbības (skola-pedagogi-speciālisti-vecāki) būtisko nozīmi, kas dažāda veida grūtību gadījumos vienmēr nāk par labu bērnam, viņa izaugsmei.

Vienā no mācību dienām apmeklējām jauna projekta izglītības iestādi Somijā “Hiukkavaaratalo”, kurā ir iekļauta arī pirmsskola – šeit bērni uzsāk savas gaitas agrīnā pirmsskolas vecumā un, pieaugot (7g.) turpina tās skolā, kas izvietota tās pašas ēkas (ar plašu, kopīgu ēdamzāli, patstāvīgi izmantojamu bibliotēku) citās telpās. Šajā skolā mācās 750 audzēkņi, bet no šā gada 1. septembra to apmeklēs jau 900 audzēkņi. Uz katriem 12 audzēkņiem ir 1 skolotājs. Speciālais skolotājs strādā ciešā sadarbībā ar mācību priekšmetu skolotājiem. Bērni, kuriem ir dažāda veida grūtības, paralēli ar pārējiem bērniem apgūst to pašu vielu pie speciālā pedagoga, tikai blakus telpā, lai nekas nenovērst viņu uzmanību un koncentrēšanos. Šajā skolā telpas ir sadalītas četrās telpu grupās, kuras sauc par ligzdām (nests). Katrā “ligzdā” vienlaicīgi mācās 140 - 200 bērni, sadaloties apakšgrupās, kuras rotē pa vienas “ligzdas” telpām. Patīkami pārsteidza izglītības iestādes vide, kas veicina audzēkņu patstāvību un atbildību jau no jaunākā pirmsskolas vecuma. Mācību telpas ir nodrošinātas un aprīkotas ar IT, tehnoloģiju, ekonomikas, mājsaimniecības un rokdarbu klasēm, kurās ir viss nepieciešamais inventārs un līdzekļi gan teorijas apgūšanai, gan praktiskajām nodarbībām. Rokdarbu darbnīcas ir izvietotas telpās, kas paredzētas civilās aizsardzības vajadzībām. Interesanti, ka lielākā daļa skolēni uz skolu brauc ar

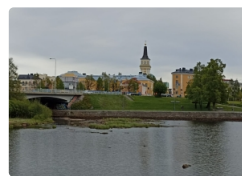
velosipēdiem. Skolas telpās audzēkņu vecāki neuzturas, problēmsituāciju gadījumos skolotāji sazinās ar vecākiem un sarunā tikšanās laikus. Skolēnu brīvlaikā skola organizē dažādas bērnu nometnes.

Somijā pirmsskolu var sākt apmeklēt no 0-6 gadu vecumam, bet 6-7 gadu vecumā notiek sagatavošana skolai. Ikdienā, visos gadalaikos tiek intensīvi mācībām tiek izmantota arī āra vide, bieži vien pat diendusu bērni guļ ārā. Grupas telpās uzturas ar zeķēm, lai nebūtu tik liels troksnis un tiktu radīta mājas sajūta. Telpās ir redzamas daudz piktogrammas, atgādnēs, kārtības noteikumi, lai bērniem attīstītu vizuālo uztveri un, lai viss būtu labāk saprotams. Skolotāji katram bērnam izstrādā individuālo plānu, kuru pārskata divas reizes gadā. Pirmsskolā, tāpat kā skolā, ir arī brīvlaiki vairākas reizes gadā..

Vienā no nedēļas pēcpusdienām kursu dalībniekiem vietējā gida pavadībā bija iespēja apskatīt Olu pilsētas ievērojamākās vietas – luterāņu baznīcu, kurā atrodas Eiropā senākā altāra eļļas glezna, tirgus laukumu ar policista statuju, senās sāls tirgotāju mājas, pilsētas parku u.c. Uzzinājām ļoti daudz vēstures faktus par Somijas vēsturi jau no Viduslaikiem līdz mūsdienām. Interesanti, ka pirmais bērnudārzs (pirmsskolas iestāde) Oulu tika izveidots jau 1612. gadā. Aplūkojot vietu, kurā tas atradās, novērtējām pirmsskolas tradīciju iespaidīgo vēsturi Somijā.

Erasmus+ profesionālās pilnveidesursos gūtā pieredze sniedza iespēju ne tikai iegūt jaunas profesionālas zināšanas specialās izglītības jomā, bet arī veicināja mūsu personīgo izaugsmi, bagātinot un paplašinot mūsu pieredzi.

Iesakām ikvienam pedagogam izmantot Erasmus+ iespējas izglītoties, iegūt pieredzi un piedzīvot vairāk!"

Erasmus + projekta koordinatore Daiga
Autors: Hercberga

Saistītas tēmas

[Izglītība](#) [Projekti](#)

<https://www.ropazi.lv/lv/jaunums/iepazit-somijas-pieejju-specialas-izglitibas-joma>